

Vodafone Magyarország zrt.
1096 Budapest, Lechner Ödön fasor 6.
Nyilvántartó Bíróság:
Fővárosi Törvényszék Cégbírósága 01-10-044159
Adószám: 11895927-2-44

A Vodafone Magyarország álláspontja a vezeték nélküli szélessávú szolgáltatások nyújtására felhasználható frekvenciasávokkal kapcsolatos elképzelésekről és a VHF III. sáv jövőbeli felhasználásáról szóló nyilvános meghallgatás anyagáról

- üzleti titkot nem tartalmazó változat -

A Vodafone Magyarország nevében üdvözljük a lehetőséget, hogy a hatóság rendelkezésre bocsátotta a nyilvános konzultáció anyagát.

Fontosnak tartjuk, hogy a hatóság a továbbiakban is folyamatosan konzultáljon a piaci szereplőkkel a spektrumszabályozás kérdéseiről, amelynek a november 23-i nyilvános konzultáció fontos állomását jelenti, amelyet ezúton is köszönünk a Tisztelt Hatóság képviselőinek.

Az alábbiakban a nyilvános konzultáció anyagában foglalt szerkezetnek megfelelően mutatjuk be álláspontunkat a konzultáció során felvetett kérdésekről.

Általános észrevételeink:

Frekvencia-használati díjak

A konzultációs dokumentum bevezetője helyesen állapítja meg, hogy az EU 2020 stratégia céljainak teljesítéséhez a korábbinál több frekvencia mobilcélú használatára lesz szükség. Ezek az új frekvenciák alapvetően a meglévő előfizetői bázis jobb minőségű kiszolgálására teszik lehetővé, azonban ez önmagában várhatóan nem fogja eredményezni a szolgáltatási árbevétel érdemi változását.

Mindez azt is jelenti, hogy ha a frekvencia-használati díjak (sávdíjak) a jelenlegi szinten maradnak, akkor a díjtömeg szolgáltatási árbevételhez viszonyított aránya ugrásszerűen nőhet, melynek következtében az iparág finanszírozása fenntarthatatlanná válna. Ennek egyértelmű következménye lenne a kapacitások növekvő kereslethez való igazításának, illetve az új technológiák adaptációjának lényeges lassulása. Ez álláspontunk szerint mindenképpen szembe menne az EU 2020 célkitűzéseivel, ezért véleményünk szerint a tervezett többsávú frekvencia-pályázat előtt átfogó díjreformra van szükség, amely eredményeként a díjtömeg (tehát a szolgáltatók által fizetett összes frekvencia-használati díj) nem növekszik a jelenlegi (nemzetközi összehasonlításban már jelenleg is kifejezetten magasnak számító) szintről.

Ennek a reformnak indokolt magában foglalnia olyan rendelkezéseket is, amelyek alapján egy megfelelően megválasztott átmeneti időre vonatkozóan biztosított annak lehetősége, hogy az új sávok után csak a tényleges használatba vételt követően kelljen éves díjat fizetni.

Több sávra vonatkozó szimultán árverés (simultaneous multiband auction)

A dokumentum számos új frekvenciasáv mobilcélú felhasználásával számol a közeljövőben. Ezt mindenképpen támogatandónak tartjuk.

Jelenleg azonban csak korlátozottan lehet előrejelezni azt, hogy pontosan melyik sávra mikor lesz szükség. Ebből egyrészt következik az, hogy - mint azt az előző pontban említettük - a szabályozás akkor tudja megfelelően támogatni az új sávok használatba vételét és így közvetetten az EU 2020 céljainak elérését, ha lehetővé teszi egy átmeneti (például egy maximum 5 éves) időszakra, hogy az éves sávdíjat csak a tényleges használatba vételt követően kelljen fizetni.

Másrészt mivel az 1GHz feletti sávok mindegyike elsősorban a kapacitás-bővítés miatt fontos, így bizonyos mértékig a használat szempontjából helyettesíthetők egymással, ezért a hálózatüzemeltetők számára nem feltétlenül az egyes sávokra vonatkozó optimális spektrum-mennyiség megszerzése lehet cél, hanem általánosan egy bizonyos spektrum-mennyiség megszerzése. Természetesen ezen belül mindegyik operátornak lehetnek és bizonyára vannak is preferált sávjai, de ezekhez valószínűleg minden esetben lesznek másodlagosan célzott sávok is.

Ebből következően a közeljövőben tervezett „nagy” többsávós frekvenciaárverés esetén a korábban alkalmazott, előzetesen több sávból csomagokat összeállító megközelítés kevésbé hatékony, mivel ez nem teszi lehetővé a szereplők számára, hogy az előzetesen az egyes sávokra vonatkozóan nem ismert összkereslet fényében az aukció közben tudják korrigálni a megcélzott frekvenciák sávösszetételére vonatkozó ajánlatukat.

Ezt álláspontunk szerint hatékonyan a többsávós többfordulós szimultán árverés tenné lehetővé. Ebben az esetben az egyes szereplők az árverésre rendelkezésre álló forrásaikat át tudják csoportosítani a másodlagos preferenciájukat jelentő sávok felé, ha az árverés során látszik, hogy az elsődlegesen preferált sáv nem elérhető számukra. Ez a kiíró szempontjából is hatékony, hiszen így nem kell azzal számolnia, hogy a másodlagosan preferált sávok értékesítése elmarad. Így nemzetgazdasági szinten összességében egy jóval hatékonyabb eredmény alakulhat ki.

A jogosultságok időtartama

Határozott véleményünk, hogy a 15 éves jogosultsági időtartamnál hosszabb (legalább 20 év időtartamú) időszak indokolt, mivel sokkal kiszámíthatóbb környezetet jelent, a beruházások hosszabb idejű megtérülését teszi lehetővé, ezért jobban képes támogatni az EU 2020 céljainak elérését.

Álláspontunk szerint a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvényből nem következik, hogy a frekvencia-használati jogosultságok időtartama ne lehetne 15 évnél hosszabb. Ha így lenne, akkor 2016-ban a 3,5 GHz-es sávban sem lett volna lehetőség 18 éves időtartamú használati jogosultságok kiosztására.

Információink alapján vélhetően az új Egységes Európai Kommunikációs Kódex (European Communications Code) is hosszabb időtartamot javasol a tagállamoknak.

Amennyiben az NMHH 2019-ben a konzultációs dokumentumban ismertetett sávok vonatkozásában 15 éves használati jogosultságokat értékesít, akkor a 2034-es lejáratkor aránytalanul sok, egyszerre lejáró frekvencia-használati jogosultság további sorsáról kell döntenie. Mindez az iparág számára túlzottan nagy kockázatot jelent. A mobilhálózati beruházások gördülő tervezéssel valósulnak meg, amelynek alapja egy hosszú távú, több évet átfogó fejlesztési terv. Ha a 2034-ben a frekvenciasávok túlnyomó többségére egyszerre kell a jelenlegi piaci szereplőknek pályázniuk, akkor valószínűleg annak a kockázatnak vannak kitéve, hogy nem megfelelő pályázati eredmény esetén gyakorlatilag nem tudják folytatni a szolgáltatás nyújtását. Mindez szükségképpen azzal jár, hogy érdemi, a hálózatok szerves fejlesztéséhez szükséges folyamatos beruházásokat el kell halasztani a 2034-et követő időszakra. Vagyis fontos beruházások maradhatnak el, illetve kerülhetnek későbbi, a fejlesztés szempontjából messze nem optimális

időpontra. A pályázati folyamat bármilyen okból történő, az optimálistól lényegesen eltérő kimenetele esetében a piacszerkezetet drasztikusan torzító, társadalmi szinten is jelentős károkat okozó eredmény is kialakulhat.

Ebből következően tehát meggyőződésünk, hogy a használatban lévő frekvenciasávok lejáratának túlzott mértékű, 2034-es időpontra történő koncentrációja az érintett fogyasztók és az iparág egésze számára is kifejezetten előnytelen lenne.

A konzultáció pontjaihoz kapcsolódó észrevételeink

A. 5G úttörő sávok

Ez a rész üzleti titkot tartalmaz.

B. Harmonizációval érintett még nem értékesített sávok

Ez a rész üzleti titkot tartalmaz.

C. Harmonizációval már értékesített sávok

Ez a rész üzleti titkot tartalmaz.

III. MFCN-nel összefüggő általános, több sávot érintő szabályozási megoldások

A. Spektrummaximum szabályozása

Támogatjuk, hogy az NMHH a tényleges használatot alapul vevő spektrummaximumra vonatkozó szabályozást vezessen be. Álláspontunk szerint szükséges, hogy az NFFF 2017. februári tervezetében szereplő spectrum cap-ek minél hamarabb megjelenjenek a rendeletben.

A mobilpiaci verseny nem fenntartható olyan körülmények között, amikor lehetővé válik a piaci szereplők egy része számára, hogy az általuk üzemeltetett közös hálózat az egyik legértékesebb sáv 2/3-át használja, mivel az olyan előnyt jelent számukra, amellyel gyakorlatilag nem lehet versenyezni. Mivel ez a versenyelőny egyértelműen nem az inherens, a versenyt általában meghatározó és elfogadott tényezőiből (hatékonyabb működés, műszaki innovációs előny stb.) ered, hanem a spektrumhoz, mint korlátos erőforráshoz való koncentráltabb (megkésztetett) hozzáférésekből, így igazságtalan, a piaci versenyt súlyosan korlátozó, torzító erőfölényes helyzet kialakulásához, és a versenytársak kiszorításához vezet. Egy ilyen helyzet kialakulása a tisztességes verseny ellehetetlenítését okozza, és súlyosan sérti a nemzetgazdaság egészének érdekeit.

B. LSA koncepció

Egyetértünk a hatóság álláspontjával, hogy a jelenlegi körülmények között nem azonosítható olyan frekvenciasáv, ahol szükséges lenne az LSA alkalmazásával MFCN bevezethetővé tétele.

Mindamelllett a 26GHz-es sáv esetleg olyan lehet, ahol az 5G bevezetése és a jelenlegi mikrohullámú rendszerek egymás melletti használata esetleg indokolhatja majd ennek a kérdésnek a részletesebb vizsgálatát.

A konzultációs dokumentum a közeljövő fontos spektrumszabályozási kérdéseit szinte teljeskörűen vetette fel.

Álláspontunk szerint a felvetett témák mellett kiemelkedően fontos, hogy a közeljövőben tervezett nagy frekvenciaárverés előtt megvalósuljon egy jelentős csökkenést eredményező frekvenciadíj-reform, amely az iparág gazdasági fenntarthatóságát biztosítja.

A konzultáció témái közül legsürgősebbnek a spektrum-maximumok az NFFF 2017 februárjában közzétett tervezett módosítási szövegének megfelelő bevezetését tartjuk. A minél korábbi bevezetést álláspontunk szerint az indokolja, hogy ezzel biztosítható, hogy az érintett piaci szereplők számára kellő idő álljon rendelkezésre az alkalmazkodásra.

A spektrum használati jogosultságokkal kapcsolatos következő döntés a 2100MHz-es sávok lejáratához kapcsolódik. Mint azt részletesen is kifejtettük itt a megfelelő feltételek melletti hosszabbítást tartjuk az optimális megoldásnak.

Kérjük a fentiek megfontolását és figyelembe vételét!

Budapest, 2017. november 24.

Tisztelettel:

---

dr. Budai J. Gergő
vállalati kapcsolatok
vezérigazgató-helyettes
Vodafone Magyarország Zrt.